

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

Det här verket har digitaliseringen vid Göteborgs universitetsbibliotek.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.

All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.

This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

På et Såteri uti Bohus-Län åftundas en Inspector, som är hurtig och drifwande, samt årlig och trogen. Den som det är, anmäl sig hos Inspectoren Ahlgren på Uddemalla och Saltkällan. Lön och andra förmåner bestärs efter tidernas dyrhet.

Et par nya wagns-selar med förgylt beslag, söljor och betsel, 4 stycken selar med betsel, tömmar och dragremar, aldeles nya til et förspan, samt en ny sadel med tilbehör, utom et dito til barn, utom beslag, jämte chaise- och släde-selar med bjälror, åro til salu, hvarom närmare underrättelse fås mundteligen.

Et parti böcker kommer jämte en hop husgeråds-saker den 26 dennes at försäljas på Auctions-kamaren.

Första stycket af Fabler och Sagor, förfatade på vers, är nyligen på Langiska Tryckeriet utgivet, och säljes hos Bokbindaren Ahlgren mot 8 bre S:mt Exemplaret.

De som under min frånvaro hafwa något at kundgöra, gifwe det vid handen hos Rector Scholä, Herr Magister Gothenius, boende på Ekelunds-gatan. Jag förbehåller honom så väl, som mig sederméra, tidig del af alla nyheter; så widq de skola, til wederbörandes nöje och esterrättelse, samma vecka utkomma.

Rättelse.

Uti N:o 2. f. 13. står dennes: lás förelidne November.

***

N:o 4.

Göteborgska Recd=bladet.

Vördagen, den 28 Januarii, 1764.

Anmärkningat om Papper.

Papper i anseende til sättet at bereda det; och ämnen, hvaraf det tilmärkas, kan föras til åtskilliga flag; såsom Egyptiskt, Chinesiskt, Japaniskt och Europeiskt. Egyptiskt pappet war hos de gamle i sinnet brukeligt; det tillredes af et slags hwarz eller röd, som växte på stränderne af Nil-floden, på det sätt, at man bortskrädde toppen och roten därav; den öfriga delen eller stammen scars efter längden uti tvåne ungefärligen lika stora delar, af hvilka man afdrog de fjälliga hinnor, som på dem befannos. De innersta af dessa hinnor ansågos för de bästa; men den som var närmast in til barken, för den sämsta: til den andan blefvo de åtskilde, til at utgöra tvåne särskilda slags papper. Sedan hinnorne woro astagne, lades de uppå bord, tvårt öfver hvarandra, så at de formerade rätta vinklar. Uti sådan belägenhet klebbades de samman, medelst det grumliga vat-

D

watnet af berörde flod, eller, i annor håndelse, med et slags lim, bestående af fint hvete-mjöl och hett watn tilhöpa blandade, och sederméra med winättika bestänkte; hvarefter de stamnpades med klubba och slätades med glas-kula eller något dyliket.

Chineserne hafwa åtskilligt slags papper, hvoraf en del tilwårkas af bark på trå, i synnerhet alm och mullbårs-trå; men förmäligast af det så fallade bambu eller socker-rör och bomulls-trå. Huru papper tilredes af bark på trå, ware sig mas-lönn, björk, lind eller annat tråslag; kan förstås af det, jag til exempel vil alsenast anföra om bambu. Den andra hinnan af barken, som är hvit och mjuk, betjenar man sig gemenligen af til papper, sälunda, at man uti rent watn stampar och arbetar den til en massa eller deg, hvilken upptages uti stora former, så at några ark är vid paß 12 fot i längden, hvilke fulbordas därigenom, at man doppar dem i alun-watn, som brukas i frålle för lim-watn hos os, och ej allenaft hindrar bläck at draga sig in uti pappret, utan jemväl gör, at det ser ut, som wore det med färnissa öfriverdraget. Detta papper är hvitt, mjukt och tätt, utan minsta skrynkla, doch bryter sig lättare än Europeiskt papper; är nog utstält för mal och mätt, och snart förnötes.

Hvad Japanist papper beträffar, göres det af barken på mullbårs-trå, som är det rätta pappers-trået (*Morus papyrifera sativa*), på

söljans

följande sätt: Hvarat år, då löfven affallit, eller i den 10 Japonesiska månaden, blifwa de unga skotten, som ärvo mycket feta, asturne til en längd af 3 fot eller något kortare, och lagde uti buntar til at sedan kokas i watn och aska: skulle de blifwa torre, förän de kokas; så måste de stöpjas i watn, ungefär et helt dygn, och sedan kokas. Desse knippen eller buntar är bundne tilhöpa och satte å ånda uti en stor och väldig kettel, och kokas däruti tåkte, alt til des barken krymper sig in på åndarne til en half tum, och trået visar sig bart. Därefter tagas de ur watnet och sättas i fria lusten, til des de kalna. Sedan klyfwas de längs efter, til at så mycket båtre funna få barken därav, hvilken, då det tråagtiga, såsom otjentligt, bortkastas, blir torrad och väl förvarad såsom rätta åmet, hvarutaf pappers-tilwårkningen i sinom tid sker, sedan det yttermore blifvet beredt genom tvättande och det båtre slagets sönדרing från det sämre. I anseende härtill stöpes barken, 3 til 4 timar, i watn, och sedan han mjuknat, skrapas den svarta huden, som den samma betäcker, utaf, tillika med den gröna ytan, som är där näst. Wid samma tid, skiljs den gröfre eller starkare barken, som är af et helt års växt, ifrån den finare på de spåda grenar; emedan den förre gifver det bästa och hvitaste papper, men den sedanare, et mörkagtigt af sämre slag. Skulle bark af mer än et års växt finnas blandad med den öfriga; plockas den ut och lägges å sidan, emedan det utgör et gröfre slags papper.

Alla grofva och knottriga delar och hwad som
hållst förekommur felagtigt eller af olika färg,
utgalras och blandas ihop med det sämre slaget.
Sedan barken blifwet fulkomligens renсад, til-
redd och fördelad alt efter sin godhet; måste han
kokas uti klar lut: under det han sjuder öfver
elden, hållas den stadtigt med kasse eller kapp i
rörelse, och gjutes ester hand ny lut däruti, til
at hindra utdunstningen och årsätta hwad däriz
genom försivunnit. Luten beredes af hwad aksa
som hållst och sjudande watn, och kokningen på-
står så länge, til des watnet, som nogast rördt
med fingret, visar sig uplöst i fibrer eller tråar.

(Fortsättning hårnåst.)

På salig Fru Biskopinnan Lambergs graf.

Så har vår Vårda Biskopinna
Från denna werlden wandrat af,
Förri wi Des glants betragna hinna;
Hon körn, och almän glädje gaf,
Hon synes, ålskas och berömes
Hon hastar bort, och stofset gömes;
Men minnet lefver wid des graf.

Så delar HErren våra öden:
En blomma visnar i sin vår,
En usling succqr ester döden,
Men ändock längre lefwa får.
En gammal utaf krämpor mattas,
En ung, som ingen förmän fattas,
I förtid utur werlden går.

Se,

Se, täcka Kbn! den Fru på båren,
Som almånt forge-åmne är,
Som mognats uti ungdoms åren,
Som war båd Gud och mänskjur får:
Låt Hånnes lefnad bli Er regel.
En mer fulkomlig Dydge-Spegel
I all Er tid ej wijsas lär,

Hvad nytt i Staden?

Korta Stads-nyheter,

Götheborgska Wexel-priset.

Onsdagen, den 25 Januarii,

Amsterdam	-	80	-	M:k R:mt.
Hamburg	-	84	enkel uso.	M:k R:mt.
London	-	86 $\frac{1}{2}$	-	Dal.R:mt.

Inkommen är Skepparen Nils Backman
från Bellfast med kött, smör och ost.

Försändande varor åro til utrikes orter från
Götheborg utskippade, förledet är, nämligen
77844 Skepd., 2 Lispd. och 7 M:ker stångjärn,
3605 Skepd., 15 Lispd. och 6 M:ker diverse for-
ter finare järn och smide, 567 Skepd., 4 Lispd.
och 18 M:ker små spik, 1022 Skepd. och 1 Lispd.
stål, 20 Skepd. alum, 70 tunnor Beck, 1050
vitn

dito tjåra, 28716 tolster bråder och battins,
101343 tunnor insaltad sill, 47 och en half dito
rökta dito, 322 dito färst dito, 63016 och
en half kanna sille-tran.

Desutan åro til inrikes orter assände här
ifrån Staden 32815 och en half tunna sill, och
från Skärgården 38720 och en fjärdedels dito.

Samma år åro 570 skepp från utrikes
orter inkomne, och 590 dito utgångne; åfven
från inrikes orter 627 inkomne, och 670 ut-
gångne dito.

Sma Kyrko-tidningar.

I Sveniska Församlingen åro ifrån den 14
til den 26 dennes födde 3 Goss- och 3 Flicko-
barn: Wigde Wårfs-Timmermannen, Olof
Olofsson, och Pigan, Brita Liberg, Orgel-
tramparen vid Domkyrkan, Carl Ahlberg, och
Pigan, Ingrid Olofssdotter, Wagnmakaren,
Mäster Christian Emicke, och Pigan, Hede-
wig Swart; Döde afled. Skomakaren Bett-
lings Enka, Susanna Wettling, 77 år gam-
mal, af ålderdom, Uppsätningsmannen Espholms
Hustru, af feber, Pigan, Ingeborg Adahl, af
wattu-sot, Snidkare-Enkan, Brita Pehrs-
dotter, 76 år gammal, af ålderdom, Tim-
ermannen Lindströms Enka, Sigrid Svens-
dotter, 82 år gammal, af dito, Ringkarlen
vid Domkyrkan, Nils Andersson, 93 år gam-
mal, af dito, Repslagaren, Gustaf Dahlberg,
af

af os, främmande Sjömannen, Jacob Åman,
af feber, Bagaren, Fridric Åhmans Hustru,
Kerstin Pehrsdotter, af dito, Flickan, Catha-
rina Larsdotter, af mag-sjuka, och 4 barn, af
tröskan, mag-sjuka, feber och slag.

I Kronhus-Församlingen Wigde Solda-
ten, Pet. Linnegren, och Anna Catharina Lin-
neroth: Döde Klensmeden, Mäster Ol. Ljung-
gren, af wattu-sot, afledade Soldaten, N.
Hedberg, af ålderdoms krämpor, och i barn,
af otidig födsel.

Rundgörelser.

Den 7 i näste månad blifver, uti Kårra
Nohlgården i Ahle Hårad och Tunge Sökn, un-
der öpen auction försåld en fjerding Skatte af
berörde Heman, försedd med swarsgod åbyg-
nad. Åkern består af ler-mylla til 18 skeppors
utsåde af råg, bbner, forn och hafre; ången
af hårdwall til 60 kärre-las hō, warandes där
tillsäle til ansenlig upodling, utom nödtorftig
skog til ved och gårdsle-fång, tilarcteligt fiske,
dels uti Götha äl, som går intil, dels i en å,
som går genom ågorna, med flera förmåner.

Likaledes försäljes följande dagen under au-
ction så väl en fjerding Skatte i Torp Wester-
gården, i förbemålte Hårad och Sökn, när in-
til förstnämde Heman beläget, och af lika god-
och beskaffenhet, som ock silsiver, koppar, sång-
läder, kreatur, gårds-redskap, och hvar-
jehan-

jehanda husgeräds-saker. Auctionen begynner
bägge dagarna kl. 9 föremiddagen, och kan dei
som behagar, förut correspondera härom med
Krono-Lånsmannen i Ahle Härad, Nils Nyd
qvist, på Kattleberg och Berg.

Uti Herr Magister Nordbloms hūs, på wo-
stra Hamne-gatan wid reparare-banen, blifwer
hela undervāningen ledig, at, för et hederlig
husholl, til Päss tillträda. Om hyran och be-
staffenheten, får den, som rummen behöfver
göra sig därstädes närmare underrättad.

Hos Herrar Georg Bellenden och compagniu
försäljes båsta Irlands smör, i fjerdinger och
krufor, salt kött i tunnor, åsven surmjölk-s-ost
samt rådt säcker, och lhus-talg.

Hos Herr Handelsmannen, Benjamin Hel-
ling, finnas til köps, nylingen inkomne åtskillige
sorter friska trågård-s-frön.

Efter til 21 dragningen af Hospitals Lotte-
riet, finnas til köps på de manliga ställen, och
desutan åsven hos Herr Hans Bruse, boende
på Drottning-gatan, uti Westerlingska huset.

Prenumeration på andra delen af Herr Joh.
Brelins Anmärkningar vid Bygnings-konsten,
betalas med 9 Dal. R:mt. Den förste delen
utkom redan i slutet af förledet år på fint skrif-
papper i 4:o med 3 kopparstycken, och kostar
9 Dal. R:mt för dem, som ej prenumererat.
Den senare delen blifwer i samma format, men
större, och med flera kopparstycken. Prenu-
merations-sedlar kunna hos mig J. Gothenius
åthållas, emot osvan nämnda betalning.

***

N:o 5.

Götheborgska Becko=bladet.

Lördagen, den 4 Februarii, 1764.

Slutet af Anmärkningar om Papper.

Det Europeiska papperet tilredes af ylle-lin-
och hamp-lumpor. Beskrifning på tilred-
nings-sättet finnes anförd uti Disputationen
de Chartis, som Herr Joach. Bäck under den
widberömda Professorens Herr Sven Bring's
inseende utgifvit år 1758. Sedan några pap-
pers-bruk i Sverige är anslagde, kommer
mycket åsven därpå an, at hafta tilräcklig
tilgång på lumpor. Men hos os lärer därmed
gå ännu långt ut på tiden, åtminstone til des
våra tjänste-hjon, bonde-folk, icc. mer almånt
lära sig den konsten, at räkna mycket på någon
ehuru ringa winst, som tidt och ofta, altså icke
utan eftertantka och idoghet, funde hämtas, om
man behagade åsven i den delen härma tresliga
utlänningsars maner, och ej föragta simdsaker,
som gifwa ämne til almånt gagn. Men detta
klingar så lagom väl i deras öron, som wid
hvart sjät fylla sin själ med den oblyga tankan:
Huru skal jag hafta blifwa blärik! E Okun-